

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Ad Guilielmum Balduinum. n. 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

pro tanto reip. Christianæ bono optatur. At quia significat hic mihi Reue- 1607.
 dus Pater Reçtor Seminarij magis probari Reuerendo Patri Oliuero vt taci-
 ta Angliæ mentione petatur in genere pro Societate ad arbitrium Reuerendi
 Patris Generalis, si iudicatis nos certius voto nostro pro A glia hac ratione
 potiri posse, totum committo vestræ sapientiæ, & caritati; quod dum pro-
 mouetis sciat Reuerenda Vestræ Paternitas nihil mihi gratius in hac vita præ-
 stari à quoquam posse. Cætera indicabit horum lator Pater Flaccus quem cu-
 pui Pater Reçtor mitteret ad Reuerendam Vestræ Paternitatem & Bruxel-
 xellas vt communibus studijs consilijque peragatur quod communibus vo-
 tis intendimus; scribo ad Illustrissimū & Reuerendissimum Dominum Nun-
 cium Apostolicū cum quo Reuerenda Paternitas Vestræ collato consilio faci-
 le statuet qua potissimum via res confici possit ad suæ Sanctitatis & Reueren-
 dissimi Patris Generalis nostrumque omnium desiderium. Spero Reue-
 rendam Vestræ Paternitatem hic ante profectionem suam Romanam co-
 ram alloqui, in quod tempus Deum rogo vt eam nostri in Sanctissimis
 Sacrificiis memorem conseruet. Audomaro ex ædibus nostris Episcopali-
 libus 11. Calen. Aprilis. 1607.

X I. Denique Patri Guilielmo Balduino Bruxellis per id tempus agenti
 rem commendat his verbis. Reuerende in Christo Pater.

Magno gaudio repletus fui audiens Reuerendum Patrem Oliuero gra-
 uissimo morbo ex parte liberatum: seruauit nobis Deus Venerabilem senem
 vt sicut in vita præstitit præclara, ita ante mortem vnum adhuc dignum eius
 ætate ac insigni prudentia tanquam vltimum operum eius monumentum ex-
 istat apud posteros. Peculiari omnino prouidentia Dei eum nobis seruatum
 existimo vel eo maximè sine vt regnum Angliæ opera Patrum Societatis
 sensim recuperetur, pro quorum operariorum domicilio ac Residentia cum
 sua Sanctitas multum sollicita sit vt habeatur locus Angliæ paulò propinquior
 coniecti denuò sunt oculi in Præposituram Watenensem. Respondi, in me-
 moram nullam fore paratumque fuisse illam reddere ante biennium, nisi pace
 Anglicana recenter tum coalescente Serenissimus Noster Princeps censuisset
 nonnihil cedendum tempori. Atqui cum Sanctissimus Dominus Noster, vt
 suis ad me literis 14. Calend. Martij datis scribit, omni studio ac diligentia cu-
 pias hanc rem ad exitum perducere, commendaueritque eandem Illustrissimo
 ac Reuerendissimo Archiepiscopo Damalceno Nuncio suo Apostolico, &
 Reuerendissimo Pater Generalis idem luis ad me literis efficacissimè scribat,
 confusus de pristina Reuerendi Patris Oliverij in nos beneuolentia, quanto
 possum affectu eundem rogo vt negotium hoc apud pijsimum nostrū Prin-
 cipem quæ pollet sapientiâ & gratiâ absoluat, sciatque nihil mihi in hac vita
 post salutem meam gratius iucundiusque esse facturum. Testabor id coram
 quando Venerabilem illum senem hic licebit excipere & amplecti. Nulla e-
 nim est via regnum illud ad Ecclesiam Catholicam reducendi, nisi per Socie-
 tatis Patres, quorum cruditio & vitæ Sanctimonia tanto hæctenus ibidem
 P p 3 fructu

1605. fructu laborat. Si porro iudicabit Reuerendus Pater Oliuerius gratus Serenissimo Principi fore si eo solo conficio id esse pro Anglia, res cæteris ita tegatur, vt locus ille absolutè donetur titulo Societatis ad dispositionem Reuerendissimi Patris Generalis (cuius deinde mandato Patres Angli ibidem degant) iudicabit ipse cum Reuerendo P. Prouinci: Aut etiam si neque Principi putabunt iam mentionem Angliæ faciendam, totum relinquo maturo vestro iudicio; modò potiamur sine, id est, modò seruiat Conuersioni Angliæ prætextatur quicumq; titulus. Cognoscere tamen debet sua Sanctitas & Reuerendissimus Pater Generalis quare adhibeatur hic prætextus, nè me credant mentem mutasse. Prosequimini rem sapienter, & Deus sit vobiscum qui nos & vos omnes post tam longa desideria faciat compotes voti. Peculiaris explicabit mentem nostram bonus Pater Flaccus quem rogavi à Reuerendo P. Rectore ad vos mitti tanquam viuum desiderij nostri interpretem; sic omnia solidius transigentur ad maiorem Dei gloriam, qui Reuerentiam Vestram diu conseruet in orationibus & sacrificijs nostri memorem. Audomaro ex ædibus nostris Episcopalis. 11. Cal. Aprilis 1607.

XII. Haud dissimili caractere conscriptæ sunt anteriores ad Claudium Generalem; & posteriores ad ipsum summum Pontificem Paulum Quintum. Illæ sic habent:

Reuerendissimo in Christo Patri Claudio Aquaiua Societatis *Iesu* Præposito Generali; Domino suo Colendissimo.

Biennium est nos serio de auxilio Angliæ offerendo cogitasse, cuius necessitas cum exinde aucta sit in immensum, tantundem creuit desiderium nostrum afflictissimo Regno, communi caritate urgente, auxiliandi. Quæ Prouincia cum viros postulet gnaros linguæ, solidè pios, qui inter impios securè versentur, laboriosos pro messis magnitudine, vno corpore ac capite deuinctos vt sint in doctrina cæterisque vniformes, fortes item & constantes qui cruciatus ac mortem, si necesse sit, præmij loco accipiant, quales nimirum Societas *Iesu* operarios nutrit; Societate præcipuè in hoc Apostolico opere vtendum esse video, quæ magno hætenus fructu ibidem vixit. Sed vnum pridem vehementer doleo & multi magni viri mecum, vix vllam esse Prouinciam in qua Societas non habeat domicilium; in sola Anglia, vbi tot nostro sæculo Martyres vt nusquam plures, nullum esse vbi pluribus sub vno tecto viuere liceat. Quæ me cura magis constrinxit vt si possem, de loco quopiam Angliæ vicino prouiderem. Commodum tum occurrit Præpositura VVatensis vnico ab hac vrbe milliari, quem locum retrò ab hinc biennio magno Angliæ bono possideret Societas, nisi quidam Serenissimo Principi nostro feruenter in id iucumbenti frigidam suffudissent, pretextu iucundæ pacis, nè quid tum, scilicet, Angliæ Regem offenderet. Tulimus. Sublatis modò impedimentis nihil reliquum est nisi vt cum Apostolica benedictione nutus Principis concurrat, qui vbi id suæ Sanctitati gratum fore cognouerit gaudebit glandem fuisse vnde tanta deinde arbor exstat, & Sanctissimo operi